

Ailelere Öneriler

- Çocuđu olduđu gibi kabul edin.
- Çocuđunuzu suçlamayın.
- Çocuđunuzdan utanç duymayın.
- Çocuđunuzu aşırı derecede korumayın.
- Çocuđunuzu ihmal etmeyin.
- Çocuđunuzu diğer çocuklarla kıyaslamayın.
- Çocuđunuza onu daima sevdiğinizi hissettirin.
- Onu bağımsız, kendi kendine yeter, ileride yalnız kaldığında temel ihtiyaçlarını karşılayabilecek duruma getirin.
- Çocuđunuza kızıp bağırmayın.
- Onu aşağılayıcı, tehdit edici, küçük düşürücü sözler söylemeyin.
- Çocuđunuzun kaygılarını, sıkıntılarını ve isteklerini dinleyin.
- Onu kendine güvenmeye alıştırsın.
- Olumlu ödüller (aferin, çok güzel vb.) verin.
- Yaptığı her olumlu davranışı hemen takdir edin.
- Çocuđunuz inatlaşıyorsa inatlaştığı anda dikkatini başka konuya çekin.
- İnatlaştığı zaman siz de onunla inatlaşmayın.

Öğretmenlere Öneriler

- Öğrencinizi tahtayı ve sizi rahat görebileceği şekilde sınıfın ön tarafına oturtun.
- Öğrenciye her dersin konusu, süreci, beklentilerinizi açık net olarak ifade edin.
- Öğrencinin çalışma gruplarına katılımını destekleyin.
- Öğrenciye başarabileceği görev ve sorumluklar verin.
- Öğrencinin soru sormasına, gerektiğinde konularının tekrar edilmesine fırsat tanıyın
- Sınıf kurallarını belirleyin, sınıf kurallarını tek tek öğretin ve kuralların yazılı/görsel olarak yer aldığı bir pano hazırlayın.
- Dersi anlatırken çok uzun ve karmaşık cümlelerden kaçının.

- Öğrencinizin başarılarını anında ödüllendirin.
- Sosyal iletişimin ve etkileşimin artırılması amacıyla öğrencinizin sınıf arkadaşlarıyla uyum sağlaması için etkinlik planlayın ve bu etkinliklere katılmalarını sağlayın.
- Öğrencinin okula uyumda yaşadığı güçlüklerin üstesinden gelmesi için okul rehber öğretmeni ve aile ile iş birliği yaparak alınacak önlemleri belirleyin.

ZİHİNSEL YETERSİZLİK

0 232 254 55 36
<http://karabaglarram.meb.k12.tr/>
972142@meb.k12.tr

Özel Eğitim
Hizmetleri Bölümü

Zihinsel Yetersizlik Nedir?

Zihinsel Engellilik; doğum öncesi, doğum sırası ve doğum sonrasında çeşitli nedenlere bağlı, genel zihinsel işlevlerde normallerden önemli derecede gerilik ve bunun yanı sıra uyumsal davranışlarda da yetersizlik gösterme durumu olarak tanımlanmaktadır.

Zihinsel engelli çocuklar da diğer çocuklar gibi yeme, içme, sevme, sevilme, kabul edilme, başarılı olma gibi biyolojik, sosyal ve psikolojik gereksinimlere sahiptirler. Kendilerine güvenleri az olduğundan başkalarına dayanmayı tercih ederler. Bağımsız hareket etmekte ve arkadaşlık kurmakta güçlük çekmektedirler.

Zihinsel yetersizlikte 3 temel özellik vardır:

1. Genel zeka işlevinin belirgin derecede ortalamanın altında olması.
2. Yaşadığı toplumdaki kendi yaş grubu ile kıyaslandığında toplumsal beceriler, sorumluluk, iletişim kurma, günlük beceriler ve kendi kendine yeterlilik gibi alanlarda geriliğin olması.
3. 16 yaşından önce başlaması.

Zihinsel Yetersizlik Türleri

1- Hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan birey: Zihinsel işlevler ile kavramsal, sosyal ve pratik uyum becerilerinde hafif düzeydeki yetersizliği nedeniyle **özel eğitim ile destek eğitim hizmetlerine sınırlı düzeyde** ihtiyaç duyan bireylerdir. Bu bireylerde konuşma geriliği bir miktar vardır, motor gelişme genellikle normaldir. Kendi günlük gereksinimlerini anlatabilirler ve günlük yaşama ilişkin bir çok işleri yardımsız görebilirler. Zeka sorunu okul öğrenimi sırasında belirgin olur. Zeka geriliklerinin % 85'ini bu grup oluşturur.

2- Orta düzeyde zihinsel yetersizliği olan birey: Zihinsel işlevler ile kavramsal, sosyal ve pratik uyum becerilerindeki sınırlılık nedeniyle temel akademik, günlük yaşam ve iş becerilerinin kazanılmasında **özel eğitim ile destek eğitim hizmetlerine yoğun şekilde** ihtiyaç duyan bireylerdir. Bu bireylerde anlama ve dil yetisinde, kendine bakma ve motor becerilerde gerilik vardır. Özel eğitim ile basit seviyede okuma yazma ve saymayı öğrenebilirler. Basit yönergeleri anlayarak basit işleri denetim altında yürütebilirler ve çok karmaşık uyum gerektirmeyen sosyal etkinliklere katılabilirler. Tüm zeka geriliklerinin %10'unu bu grup oluşturur.

3- Ağır düzeyde zihinsel yetersizliği olan birey: Zihinsel işlevler ile kavramsal, sosyal ve pratik uyum becerilerindeki eksiklikleri nedeniyle öz bakım becerilerinin öğretimi de dâhil olmak üzere yaşam boyu süren, yaşamın her alanında tutarlı ve **yoğun özel eğitim ve destek eğitim hizmetine çok** ihtiyacı olan birey olarak tanımlanmaktadır.

4- Çok ağır düzeyde zihinsel yetersizliği olan birey:

Çok basit yönergeleri ve açıklamaları güçlükle anlayabilirler. Çoğu ağır motor gerilik ve sakatlık nedeniyle hareketsiz kalır ya da ancak yardımla hareket eder. Öz bakımları başkaları tarafından karşılanır.

